

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen, Enheten för mervärdesskatt och punktskatter
103 33 Stockholm
Johan Westlund
Via e-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se; johan.westlund@regeringskansliet.se

Stockholm
2022-04-19

Ert dnr
Fi2022/00478

Vårt dnr
2022/009

Remissvar angående promemorian En enklare och tydligare kemikalieskatt

Näringslivets Regelrådet NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

I promemorian föreslås flera förändringar av skatten på kemikalier i viss elektronik, med avsikten att förenkla. Avdragssystemet förändras så att rätten till avdrag enbart påverkas av om varan innehåller brom, klor eller fosfor. Om ett ämne är additivt eller reaktivt tillsatt påverkar inte avdragsrätten. Varor som inte innehåller brom eller klor medges avdrag med 50 procent. Varor som dessutom inte innehåller fosfor medges avdrag med 95 procent. Skatt ska betalas med 11 kr per kilogram av den skattepliktiga varans nettovikt för vitvaror och med 154 kr per kilogram för övrig elektronik. Skatt ska inte betalas med högre belopp än 470 kr per skattepliktig vara.

Vidare föreslås att den generella regeln om undantag från skattskyldighetens inträde ändras så att skattskyldighet inte inträder för varor som i Sverige tidigare har ägts av någon annan än en lagerhållare, tagits till ett försäljningsställe för detaljförsäljning eller tagits i anspråk för annat ändamål än försäljning. Reglerna samordnas med möjligheterna till återbetalning i vissa fall. Det införs ett generellt undantag från beskattning för varor som är tillverkade före den 1 juli 2017. Skattskyldighetens inträde för lagerhållare utvidgas så att skattskyldighet även inträder då en vara tas till ett försäljningsställe som inte är det egna.

Ett system med schablonbeskattning föreslås för import och otillåten införsel när det inte av tulldeklarationen går att utläsa en varas nettovikt. Schablonbeloppen ska baseras på de tyngsta varor som normalt förekommer på marknaden inom varje kategori. Om beskattning har skett enligt schablon kan en skattskyldig inom två månader skriftligen inkomma till Tullverket med uppgifter om vikt för att få skatten beräknad enligt ordinarie regler.

Problembeskrivning

Promemorians problembeskrivning utgår från den utvärdering som Skatteverket och Kemikalieinspektionen i november 2019 fick i uppdrag av regeringen att utföra. Den slutgiltiga utvärderingen redovisades den 17 maj 2021.

Utvärderingen är relativt kritisk i sina slutsatser och bland annat kommer man fram till att ”Skatten kan inte sägas vara kostnadseffektiv”. NNR tolkar detta som att nyttan med skatten inte överstiger kostnaden med densamma. Trots detta lägger regeringen fram ett antal förslag till åtgärder som eventuellt skulle kunna komma till rätta med den bristande kostnadseffektiviteten. NNR kan dock inte finna att argumenten för åtgärderna i promemorian är övertygande när det gäller möjligheterna att minska företagens kostnader och/eller att öka nyttan med skatten, i avgörande utsträckning.

Om den samhällsekonomiska nyttan med elektronikskatten inte enbart är betingad av människors hälsa och utsatthet för skadliga kemikalier, utan också av rent fiskala skäl, måste detta redovisas i promemorians konsekvensutredning. NNR noterar dock att i promemorian på sidan 29 redovisas ambitionen att de sammantagna intäkterna från skatten ska hållas så gott som oförändrade. Detta tolkar NNR som att det fiskala intresset/nyttan med skatten har en dominerande roll. Hur styrande det fiskala intresset har varit i kalkylen av skattens nytta måste framgå tydligare i promemorian eftersom detta inte är något som framtonat tydligt tidigare.

Om de fiskala skälen ställs i skymundan och istället de miljömässiga lyfts fram (trots att de är relativt svaga i praktiken) riskerar detta att försvaga förtroendet för politiken nästa gång miljöskäl lyfts fram i samband med införandet av nya skatter. Skatteinstrumentet ska användas när det leder till reella och påvisbara förbättringar av miljön.

Alternativa lösningar

NNR saknar helt en beskrivning av den alternativa lösningen att helt avskaffa skatten. Det måste betraktas som vitalt för en beslutsfattare att i en helhetsbild av frågan också kunna överväga det kanske enklaste alternativet, ett avskaffande. Ett avskaffande förefaller rimligt ur perspektivet att regeringen nyligen har valt att dra tillbaka ett förslag om att införa skatt på kemikalier i kläder och skor, vilken planerades ha många likheter med skatten på elektronik. Regeringen såg praktiska problem, bl.a. med hänvisning till svårigheter kring privatimport från länder utanför EU och strukturomvandling av sektorn.

När det gäller alternativa lösningar är det också viktigt att promemorian beskriver den motsättning som finns mellan kraven på brandskydd (flamskyddsmedel) i varor och kravet på frånvaron av vissa kemiska substanser. NNR frågar sig om det finns några fullgoda substitut till de kemikalier som beskattas med elektronikskatten och som samtidigt uppfyller gällande säkerhetskrav. NNR frågar sig vilka insatser regeringen har gjort och planerar att göra för att sådana substitut ska tas fram genom forskning och utveckling (läs exempelvis riktade medel till universiteten). Dessa frågor behöver besvaras i konsekvensutredningen.

NNR menar att regeringens utredningsskyldighet måste betraktas som utökad när det finns indikationer på att de antaganden som ligger till grund för de aktuella förslagen, visat sig stämma dåligt överens med verkligheten. Alternativet att helt avskaffa skatten är därför i detta fall särskilt viktigt att utreda ingående.

Konsekvenser

Promemorians förslag angående begagnathandeln för varor, som finns på den svenska marknaden är positiva och underlättar för kretslopp och återbruk. Men, det är beklagligt att begagnade varor från andra länder även fortsättningsvis beskattas, något som gör utländska begagnade varor dyrare relativt begagnade varor som finns i Sverige. Konsekvensen blir att

företag som har specialiserat sig på återbruk i praktiken är begränsade till inköp av begagnade varor på den svenska marknaden för att vara konkurrenskraftiga i förhållande till nya produkter som beläggs med motsvande skatt. Detta begränsar och motverkar en cirkulär ekonomi. Denna konsekvens behöver tas upp och kostnadsberäknas i promemorian.

En viktig frågeställning i detta sammanhang är konsekvenserna av att produkter producerade utomlands med högt innehåll av kemikalier kommer in i Sverige via privatimport, jämfört med att produkter producerade utomlands med lägre kemikalieinnehåll kommer in via företagsimport. NNR menar att företag typiskt sett har bättre förmåga att ta ställning till innehållet i en produkt vid upphandling, än vad en privatperson har. Promemorian behöver kompletteras med överväganden av riskerna med en ökad privatimport, för att kunna ligga till grund för beslut.

Tillsyn

NNR uppfattar att myndigheternas tillsyn och kontroll av skatten och kemikalieinnehållet i produkter på varuområdet är något eftersatt. NNR vill minnas att kemikalieskatteutredningen rekommenderat att Kemikalieinspektionen skulle få en utökad personalstyrka från 5 till 20 årsarbetskrafter för tillsynen. NNR frågar sig hur personalstyrkan för tillsynen ser ut idag på inblandade myndigheter, hur personalstyrkorna har utnyttjats de senaste åren och vilka fynd marknadstillsynen har resulterat i. Konsekvensutredningen behöver kompletteras i dessa avseenden.

Effektivitet

När det gäller elektronikskattens effektivitet för att minska tillförseln av farliga ämnen till människors hemmiljö och på så vis skydda människors hälsa måste även det internationella perspektivet tas upp. NNR menar att den svenska elektronikskatten redan är och riskerar att bli ett ineffektivt sätt att försöka få en global industri att ställa om tillverkningen av produkter för att möta ett mindre lands konsumtion. Handlingsalternativet att istället för en svensk elektronikskatt verka på EU-nivå exempelvis inom ramen för REACH och RoHS måste beskrivas i promemorian för att ge beslutsfattarna en bättre helhetsbild av frågan. Promemorian behöver kompletteras i detta avseende.

När det gäller det internationella perspektivet och försämrade konkurrenskraft för svenska företag behöver samhällsnyttan med de arbetstillfällena som riskerar att försvinna, också tas upp och analyseras.

Slutsats

NNR finner att underlaget inte visar att de föreslagna justeringarna skulle göra elektronikskatten kostnadseffektiv, därför bör elektronikskatten i första hand avskaffas. NNR finner i andra hand att underlaget uppvisar ett antal brister som behöver kompletteras innan det kan utgöra ett fullgott underlag för beslut.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist